

Beste aanwezigen,

Mijn naam is Bert Hogemans

Ik ben bestuurder bij de Bibliotheek Gelderland Zuid, wij mogen het bibliotheekwerk uitvoeren voor 6 gemeenten ...

Fijn dat ik hier enkele punten uit de uitvoeringsagenda voor Overbetuwe mag toelichten. Sinds 2010 staat de bekostiging van bibliotheken in Nederland onder druk. Bibliotheken kregen, vaak ook zelf geïnitieerd, steeds meer taken. Daar stond steeds minder geld tegenover. De takenverbreding is in 2015 in de bibliotheekwet opgenomen in de vorm van vijf wettelijke functies voor bibliotheken. De financiën werden echter niet met de wet in lijn gebracht.

Deze trend hebben we in Overbetuwe in 2019 gekeerd. In de uitvoeringsagenda 2020-2024 is juist geïnvesteerd in de bibliotheek met mooie resultaten zoals de Huiskamer van Heteren en een nieuw servicepunt in Herveld. De samenwerking tussen gemeente en bibliotheek is in die periode ook sterk verbeterd en daar mogen we samen trots op zijn.

In 2026 wordt de bibliotheekwet vernieuwd. Er komt een zorgplicht voor gemeenten en een klein beetje geld vanuit het rijk: €2,95 per inwoner. Voor Overbetuwe hebben we het dan over 144 duizend euro en komen we een stuk dichterbij de normbijdrage die nu onderhanden is tussen VNG en de bibliotheken. De minister van OC&W en Gedeputeerden van de Provincie Gelderland hebben de colleges van B&W gevraagd dit geld ook echt te besteden aan de versterking van bibliotheken.

In onze uitvoeringsagenda doen we een voorstel voor de besteding van die middelen. Dat voorstel is gebaseerd op ambtelijke input over de uitdagingen in Overbetuwe, zoals ook is toegelicht in het stuk. Uw Adviesraad Sociaal Domein heeft een advies uitgebracht dat door het college goeddeels is overgenomen. De bibliotheek licht waar nodig graag de informatie verder toe en zal dat ambtelijk oppakken.

Het college stelt op basis daarvan voor de boetes niet af te schaffen en het lidmaatschap niet gratis te maken voor de doelgroep tussen 18 en 27 jaar. Hierover ga ik graag met u het gesprek aan. Om dat gesprek te openen het volgende:

- Gerefereerd wordt aan het opvoedkundig effect van boetes. Onderzoek toont aan dat boetes geen opvoedkundig effect hebben, maar juist een averechts, frustrerend effect. Wat wél is aangetoond is dat juist kansarme gezinnen met een verhoogde kans op laagtaalvaardigheid afhaken door boetes. In de beantwoording van de technische vragen hebben we aan een deel van dat onderzoek gerefereerd.
- Het gratis lidmaatschap tot en met 27 jaar is een zeer goedkope maatregel om jongvolwassenen in beeld te houden. Zij maken wel gebruik van veel andere diensten van de bibliotheek, maar haken af als lid. Een deel wordt weer lid als ze zelf kinderen krijgen. We willen met deze mensen een warme relatie houden zodat een groter deel later de bibliotheek weer weet te vinden.
- Deze twee maatregelen kunnen alleen in alle gemeenten waarin OBGZ actief is tegelijk worden doorgevoerd. 3 gemeenten waaronder Nijmegen hebben al aangegeven dit juist als belangrijke maatregel te zien. Indien Overbetuwe kiest dit budget niet beschikbaar te stellen, maar OBGZ de maatregel bij meerderheid van gemeenten toch doorvoert, dan moeten we in overleg de middelen elders in de begroting van de bibliotheek in Overbetuwe zoeken.

Een positieve noot: wees gerust!

- We werken graag samen met de Huiskamers in Overbetuwe en zullen goed nadenken over een slimmere manier om dit begrip op een voor iedereen goede manier in te zetten.
- Ook op Boekstart en VoorleesExpress wordt volop ingezet de komende periode, maar die investering wordt gedaan vanuit een ander landelijk potje.
- De inzet op programmering is dus extra, zodat we samen met de inwoners van Overbetuwe, op meer plekken dan alleen in bibliotheken, initiatieven kunnen nemen die kennis, begrip, cultuur, inclusie en leefbaarheid bevorderen.

Dank u wel